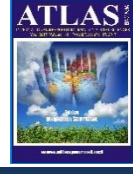

ATLAS INTERNATIONAL REFERRED JOURNAL ON SOCIAL SCIENCES

ISSN:2619-936X

Article Arrival Date: 02.04.2018

Published Date:25.06.2018

2018 / June

Vol 4, Issue:9

Pp:408-420

Disciplines: Areas of Social Studies Sciences (Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences)

FRANSA'NIN OKUL GELİŞTİRME SÜRECİ VE PROJELERİ

SCHOOL DEVELOPMENT PROCESS AND PROJECTS OF FRANCE

Tuğçe KAÇAR

tugcem57@hotmail.com, İzmir/Türkiye

ÖZET

Okul geliştirme ile hedeflenen, okulun daha verimli hale getirilmesi, öğrencilerin eksikliklerinin giderilmesine yönelik başarıyı artırıcı çalışmalar yapılması, öğretmenlerin daha donanımlı hale getirilmesi ve öğrenme koşullarının iyileştirilmesidir. Araştırmada, “Okulu daha nitelikli hale getirmek, öğrenci başarısını arttırmak ve öğrenci devamsızlıklarını azaltmak için etkili okul geliştirme çalışmaları nasıl olmalı?” sorusuna cevap bulmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada Fransa'nın eğitim sisteminin nasıl olduğuna, Fransa'nın okul geliştirme projelerine ve deneysel çalışmalarına yer verilmiştir. Fransa eğitim sistemindeki kademelerin özellikleri ve amaçları ele alındıktan sonra öğrenci başarısını arttırmaya yönelik yapılan projeleri ve deneysel çalışmaları incelenmektedir. Sonuç olarak, okul geliştirme sürecinde öğrenci başarısını arttırmak ve öğrencilerin okula devamlılığını sağlamak için neler yapılması gerektiği ile ilgili öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Okul geliştirme, Fransa'nın eğitim sistemi, okul geliştirme projeleri

ABSTRACT

The aim of school development is to make the school more productive, to carry out success-enhancing activities to eliminate the deficiencies of the students, to make the teachers better equipped and to improve the learning conditions. In the study, the question of “How the effective school development works should be in order to make the school more qualified, increase student success and reduce their absenteeism?” was tried to be answered. In this study, how the education system is in France, and school development projects and experimental studies of France were mentioned. After examining the features and objectives of the stages in the French education system, the projects and experimental works aimed to increase student success were examined. As a result, related suggestions are presented on what are required to be done to increase student success and ensure students' attendance in school during the school development process.

Keywords: School development, France's education system, school development projects

1. GİRİŞ

Okul geliştirme çalışmaları Türkiye'de olduğu gibi tüm gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere devam etmektedir. Fransa'nın tarihsel gelişimi içinde okul geliştirme çalışmaları incelendiğinde çok kapsamlı bir süreç olduğu görülür. Okul geliştirmenin amacı, öğrencilerin daha nitelikli bir eğitim almalarını sağlamak, öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin daha kaliteli işlenmesine olanak tanımak ve öğrencilerin yaratıcı düşünce becerilerini geliştirmeye çalışmaktır.

“Okul, önceden belirlenmiş eğitim amaçlarına ulaşabilmek için mesleğinde ve alanında uzmanlaşmış kadrolar aracılığı ile eğitmek istediği öğrencilere programlı ve sistematik olarak bilgi beceri aktarımının gerçekleştirildiği kamu gözetimi altında işleyen bir sistemdir” (Ada ve Ünal, 1999: 67). Okullar, bilginin üretildiği, kullanıldığı ve geliştirildiği, toplumun yeni bilgi ihtiyaçlarını karşılandığı, öğrencide özgün ve yaratıcı düşünceyi geliştirmeyi amaçlayan çok işlevli bir yapıda olmak zorundadır (Balay, 2004: 61-82).

Mortimore'e göre okul geliştirme, başarısız bir okulun başarılı etkili hale gelme sürecidir. Bunun için de değişme istekleri değişik kaynaklardan gelebilir. Sistem çaplı değişimler

hükümetlerden gelir, bireysel okul değişme talebi yerel eğitim yetkililerinden ya da okulun kendisinden gelir. Değişmenin altında okulun krizde bulunması ya da etkililik araması yatabilir (Akt: Parlar, 2012). Okul geliştirme ile hedeflenen okulun değişimi yönetme kapasitesinin güçlendirilmesi, daha nitelikli eğitim yapılmasının sağlanması ve öğrenci başarısının artırılmasıdır (Barth, 1990; Clarke, Harris & Reynolds, 2004; Fullan, 1992; Hale, 2000'den akt: Şahin, 2013:230).

Bu yazıda öncelikle olarak Fransa'nın eğitim sistemi üzerinde durulup daha sonra Fransa'da uygulanan okul geliştirme çalışmaları, eğitim alanında yapılmış reformlar, okul geliştirme projeleri ve deneysel çalışmaları üzerinde durulmaktadır.

2.FRANSA'NIN EĞİTİM SİSTEMİ

Fransa'da okul eğitimi, bütün ülkedeki eğitimden sorumlu bakanın (Gençlik, Eğitim ve Araştırma Bakanı) yetkisi altındadır. İlköğretimde öğrenim gören öğrencilerin %86'sı ve Ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilerin %79,9'unu kapsayan kamu sektörüne ait parasız okulların yanı sıra yine aynı düzeylerde eğitim veren özel okullar da mevcuttur ve bu özel okulların büyük çoğunluğu devletle bir sözleşme imzalamıştır ve bu sözleşme sayesinde devlet, öğretmen ücretlerinin ödenmesiyle ilgili sorumluluğu üstlenebilmekte ve contrats d'association ("birlik/ortaklık sözleşmeleri") adı verilen sözleşmeler sayesinde de söz konusu okulun işleyişini kontrol altında tutabilmektedir (http://maol.meb.gov.tr/html_files/ulkeler/fransa.html).

Fransız eğitim sisteminin başında eğitim bakanı bulunmaktadır. Fransa'da yerel düzeyde 28 akademi bölgesi vardır. Her bölge bir üniversite etrafında oluşturulmuştur. Üniversitenin yöneticisi olan rektörler, bölge düzeyindeki eğitimden bakanlığa karşı sorumludurlar ve bölgelerinde adayların idari görevlere atamasını yapmaktadırlar. Bu atamalara esas oluşturacak sınav komisyonu üyelerini tayin etmek, sınavlara nezaret etmek ve kendisine kabine olarak hizmet eden akademik konseye başkanlık yapmak rektörün sorumluluğundadır (Erdoğan, 2003, 135'den akt: Akin, 2012: 16-17).

Fransa'da eğitim bir kamu hizmeti olarak görülmekte ve laiktir. Eğitim, 16 yaşa kadar zorunludur, ücretsizdir. Okul öncesi eğitimde okullaşma oranı çok yüksektir. Orta öğretimde, ortaokul üçüncü sınıfa kadar tüm öğrenciler aynı tür okullarda tek tip ortaokul okumaktadırlar. Orta öğretim ikinci kademe kapsamında üç tür lise vardır: Genel, teknik ve meslekî. Bakalorya sahibi olan öğrenciler üniversiteye sınavsız girerler. Yüksek Öğretimde, kısa süreli (2 yıl) ve uzun süreli (3 yıl ve yukarısı) olmak üzere iki tür program bulunmaktadır (Michel, 1995:173).

2.1.Okul Öncesi Eğitim

Fransa, "Okul Öncesi" eğitimle ilgili uzun bir geleneğe sahiptir. Zorunlu olmamasına rağmen, bütün çocuklar 3 yaşından itibaren école maternelle'e (anaokulu) giderler. Kamu kesimine ait "okul öncesi" eğitim veren okullar ya da "kreşler", eğitim bakanlığının sorumluluğu altındadır ve bu okullar ücretsizdir. Çocukların %1,5'unun kayıtlı olduğu özel okullarda ise, ebeveynler okul ücretlerinin kendi paylarına düşen kısmını öderler. Anaokulları öğretme ve öğrenme faaliyetlerini içeren programlarıyla gerçek bir okul statüsündedir. Söz konusu bu okullar, "İlköğretim" düzeyine tekabül eder (Eurydice, 2005).

Çocuklar yaşlarına göre genelde üç sınıfa ayrılırlar (MEB,1996):

- ✓ Alt bölüm, 2-4 yaş arası çocuklar
- ✓ Orta bölüm, 4-5 yaş arası çocuklar
- ✓ Üst bölüm, 5-6 yaş arası çocuklar

Alt ve orta kümede çocuklar, aile dışı ortamda yaşamayı ve iletişim kurmayı öğrenirler. Dilsel anlatım, iletişim becerileri geliştirilir. Üst kümedeki çocuklarda ise; el işleri, sanat ve spor etkinlikleri yanında ilkokula hazırlık içeren temel okuma, yazma ve aritmetik çalışmalarına yer verilir (Sağlam,1999).

Fransa'nın okul öncesi eğitimde okullaşma oranı oldukça yüksektir. Fransa 5 yaş ve altı çocukların %100 okullaşma oranı ile Dünya sıralamasında 1. sırada yer alır. 3 yaş ve altı okullaşma oranı %95, 4 yaş ve altı %99'dur (Eratalay ve Kartal, 2006).

2.2.İlköğretim

Fransa'da ilkokullar belediyeler tarafından açılır. İlköğretim, bir yıl süren 6-7 yaşlarının kapsadığı hazırlık dönemi, iki yıl süren 7-9 yaşlarının kapsadığı başlangıç dönemi ve iki yıl süren 9-11 yaşlarının kapsadığı orta dönem olmak üzere 3 kademeye ayrılır. İlköğretim kademesini başarılı bir şekilde tamamlayan öğrenciler, hiçbir sınava girme zorunluluğu olmaksızın ortaöğretime devam etme hakkı kazanırlar (Akt: Pelit, 2013).

Öğrenciler genel olarak yaşlarına göre gruplara ayrılırlar. İlkokul sınıfları bütün konular ve dersler için tek bir öğretmene sahipken, ortaokul sınıflarında her bir ders ve konu için farklı bir öğretmen görev yapmaktadır. Eğitim bakanlığı, okul öğretim programını ve öğrenciler tarafından kazanılan bilgi ve becerilerin temelini oluşturan amaçları belirler. Öğretmenler kendi öğretim yöntemlerini ve okul ders kitaplarını seçerler. "İlkokul" öğretim programını, temel okuma, yazma, aritmetik hesaplar, beden eğitimi (normal kas becerileri, vs.) becerilerini kazandırmanın yanı sıra bilinç ve hassasiyet düzeyini artırmaya odaklanırlar (Eurydice, 2005).

2.3.Ortaöğretim

Ortaöğretim iki devreye ayrılmaktadır. Birinci devre dört yıl, ikinci devre üç yıl sürmektedir. Dört yıl süren birinci devre zorunlu eğitim kapsamı içine girmektedir. Ortaöğretimin birinci devresi kolej, ikinci devresi de lise olarak anılmaktadır (Akt: Pelit, 2013).

Kolej eğitiminin tamamlanmasının ardından, öğrencilere 3 eğitim seçeneği sunulur:

- ✓ Üç yıllık eğitimin ardından ("ikinci", "birinci" ve "son" sınıflar) genel bakalorya (olgunluk sınavı) ile sonuçlanan genel eğitim;
- ✓ Yine üç yıl süren ve teknolojik bakalorya ile sonuçlanan teknolojik eğitim;
- ✓ Certificat d'aptitude professionnelle (mesleki yeterlik sertifikası) (CAP) veya brevet d'études professionnelles (mesleki eğitim diploması) (BEP) ile sonuçlanan iki yıllık mesleki eğitim ve ardından baccalauréat professionnel (mesleki bakalorya) derecesine ulaşılmasını sağlayan iki yıllık ek eğitim (Eurydice, 2005).

2.4.Yükseköğretim

2002 yılından itibaren Fransa'da yükseköğretim Avrupa diploma yapısını takip edecek şekilde 3 başlık altında yapılandırılmıştır. Bu yapı 3 yıllık lisans programları, 2 yıllık yüksek lisans programları ve 3 yıllık doktora programlarını içermektedir. Fransa'da yükseköğretim 4 kurum tarafından uygulanmaktadır. Bunlar; Üniversiteler, Classes Préparatoires (Grandes Ecoles (elit okullar) kabul için hazırlama sınıfları, Grandes Ecoles ve Sections de Techniciens Supérieurs (ileri meslek kursları)'dır (Eurypedia 2012'den akt: Pelit,2013).

Fransa'da üniversitelerin hepsi devlet üniversitesidir ve eğitim ücretsizdir. 'Grandes Ecoles' lerin bir kısmı özel bir kısmı da devlet okuludur, devlete ait olanlar da eğitim yine ücretsizdir. Özel okul veya bizdeki özel üniversitelere denk gelen okullar ise daha ziyade uzmanlık okullarıdır (işletme ve ticaret, mühendislik, moda, aşçılık, turizm vs. okulları gibi). Fransız yüksek eğitim sistemi, not temelli bir sistem değildir. Öncelik öğrencinin projesidir. Öğrencilerin başvuru dosyaları genel değerlendirme yapılarak seçilir. Yüksek lisans için

öğrencinin lisans diploması sahibi olması ve iyi derecede İngilizce veya Fransızca bilmesi önkoşuldur. Bunlara sahip olan her öğrenci, iyi ve ikna edici bir dosya oluşturmuşsa kabul alabilir. Doktora da ise önkoşul master derecesine sahip olmaktır. Öğrencinin doktora projesi belirleyicidir. Projenin orijinaliği, bu alandaki araştırmalara sağlayacağı katkı gibi faktörler üzerinden değerlendirme yapılır (www.akare.com.tr).

Yükseköğretim, beş Katolik Kurumu hariç tamamı devlete ait üniversitelerde ya da yüksek kamu kesimi okullarında veya bazıları Grandes Ecoles (büyük okullar) olarak bilinen özel okullarda verilmektedir (Eurydice, 2005).

Enstitüler ve okullar üniversitelere bağlı olabilir. Bunlar içerisinde kısa teknolojik dersler veren Instituts Universitaires de Technologie (Teknoloji Enstitüleri) (IUT), mühendislik alanında yeterlilik almak için çalışan öğrencilere yönelik Instituts Universitaires Professionnalisés (Mesleki Enstitüler) ve öğrencileri öğretmen alımı sınavlarına hazırlayan ve öğretmenlik eğitimi, vs. sağlayan Instituts Universitaires de Formation des Maîtres (Öğretmen Eğitim Enstitüleri) (IUFM) bulunmaktadır (Eurydice, 2005).

2.4.1. Öğretmen Eğitim Enstitülerinin Gelişimi

Fransa'da, öğretmenlere yönelik mezuniyet sonrası eğitim ve sürekli eğitim uygulamaları 1992 yılında kurulan “Üniversitelere bağlı Öğretmen Yetiştirme Enstitüleri” (IUFM) (IUFM: Instituts Universitaires de Formation des Maîtres) tarafından yürütülmektedir. Bu Enstitülerle ilgili araştırma ve yayınlarda, sürekli eğitimin son derece gerekli olduğu, bu kuruluşların eğitimin genel çerçevesi içinde köklü değişikliklerin yapılmasında büyük payı bulunduğu ve kendi bünyesinde de yenilikler yaparak öğretmen adaylarına etkin bir mesleki öğretim, öğretmenlik yapanlara da yeni öğretim yöntemlerini tanıttıkları bilgileri sağladığı belirtilmektedir (Eratalay ve Kartal, 2006).

Enstitülerin yüklendiği görevler; birinci yılda, kamuya ait ya da özel kuruluşlarda öğretmen olmak üzere girilecek sınavlara hazırlamak; ikinci yılda ise, staj öğrencilerinin ve özel kuruluşlardaki öğretmenlerin mesleki eğitimi, görevde olan öğretmenlerin ise sürekli eğitimi ve araştırma yapmak olarak sıralanabilir. Böylelikle Enstitüler hem bir yüksek öğretim kuruluşu gibi çalışmakta hem de eğitim ve öğretim alanında araştırma yapmaktadırlar (Janitza, 1993'den akt: Eratalay ve Kartal, 2006).

Fransa'da alan bilgisi yeterliği, lisansüstü eğitimi alma ve araştırma tezi hazırlama şartıyla sağlanmak istenmiştir. Bunun yanında, meslek bilgisine aynı derecede önem verilmektedir. Özellikle, sınıf yönetimi, etkili iletişim ve sorun çözme konularında öğretmenlerin üst düzey beceriye sahip olmaları istenmektedir ve bu konulardan ödün verilmemektedir. Entelektüel donanım, genel kültür ve yabancı dil bilgisinin yeri de büyüktür. Her kesimden öğretmen adayına, mezun olmadan önce, ön işe alım sistemiyle aktif öğretmenliğe başlama fırsatı ve mezun olduktan sonra iş garantisi verilmiştir. Lisans ikinci sınıftan itibaren maaş, burs ve devlet yardımı şeklinde üç kalemden oluşan ekonomik destek paketi sağlanmıştır (Saydı, 2013).

Öğretmen Yetiştirme Enstitülerinin hedefleri ise aşağıda belirtilmiştir (Topbaş, 2004):

- ✓ Kendi alanına ve alanlarına, program içeriklerine hâkim olmak
- ✓ Çocuk ve ergenlerden oluşan bir sınıfta öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci arasındaki ilişkileri yönetebilmek
- ✓ Modern iletişim teknolojilerini kullanabilmek
- ✓ Öğretmenlerle ekip halinde çalışabilmek
- ✓ Öğrenme koşullarını değerlendirmeyi, iyileştirmeyi ve farklılaştırmayı bilmek
- ✓ Kalıplaşmamak, öğretim olguları üzerinde eleştirel düşünebilme faaliyetlerini gerçekleştirmek

- ✓ Milli eğitim çalışanının haklarını ve görevlerini bilmek.

2.4.2.Öğretmen Eğitim Enstitüleri Geliştirme Uygulamaları

Öğretmen Eğitim Enstitülerini geliştirmek için yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir (Eratalay ve Kartal, 2006):

- ✓ Eğitimlerini tamamlayarak, kısa adı CAPES (Certificat d’Aptitude au Professorat de l’Enseignement du Second degré) olan öğretmenlik sınavına girecek adaylardan iyi bir kültürel donanıma sahip olmaları beklenmektedir.
- ✓ Bu sınavların düzenlenmesi ve zaman içinde geliştirilmesi için de bir yüksek izleme komitesinin kurulması öngörülmüştür. 2002-2003 eğitim-öğretim yılının mart ayında oluşturulan bu komite bütün tarafları; sendika, öğretmen, öğrenci, öğrenci velileri, üniversite rektörleri ve Enstitü (IUFM) müdürlerini bir araya getirecek şekilde çalışmalarına başlamıştır.
- ✓ Öğrenci velilerinin bu komiteye katılarak çocuklarının göreceği öğrenimle ilgili bilgi edinmeleri ve bu öğrenimin iyileştirilmesine katkıda bulunmaları sağlanmıştır.
- ✓ Uygulamadaki yeniliklerden bir diğeri de öğretmen adaylarına lisans öğrenimleri süresince ya da Enstitülerdeki sınava hazırladıkları birinci yılda bir staj yapma şartının getirilmesidir.
- ✓ Enstitülerin ikinci yılında mesleki eğitime ağırlık verilmesine rağmen, bununla birlikte adaylara okuma, araştırma yapma, malzeme bulma, düşünme ve ortak çalışma gibi etkinlikler için de zaman ayrılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır.
- ✓ Okul nasıl bir yer olmalı, orada ne öğretilmeli sorusunun yanıtının da; düşünme ve akıl yürütme, hareket ve sesin kullanılması, sanatsal duyarlılığın geliştirilmesi, dil ve toplum yaşamının öğretilmesi olduğu düşünülmektedir. Bu bakımdan Enstitülerin kendi programlarını hazırlarken okulların amaçlarını da göz önünde bulundurmaları gerektiği ortaya çıkmaktadır.
- ✓ Öğretmen adaylarının asıl alanlarının dışında da beceri sahibi olmalarını sağlamak amacıyla her birinin, güzel sanatlar, beden eğitimi ve yasayan bir dil gibi temel bir alan seçmesi istenmektedir. Ayrıca yazılı anlatım ve yazılı dile hakim olma derslerinin, alanı ne olursa olsun, her öğretmene verilmesi gerekli görülmektedir.
- ✓ Öğrenci konseyleri ve okul-aile birliği oluşturulması, bu eğitim içinde yer alması düşünülen uygulamalardan biridir.
- ✓ Fransa’da Enstitülerde öğrenim görmek isteyen öğretmen adayları yeni bilişim-iletişim teknolojilerinin kullanımı konusunda gerekli olan temel bilgileri kazanmış olmaları sağlanır. Çünkü göreve başlayan öğretmenlerin yeni geliştirilen eğitim araç ve gereçlerini tanınması ve bunlardan yararlanma becerisini kazanmış olması çağın getirdiği bir zorunluluk olarak görülmektedir.

3. Fransa’da Okul Yöneticilerinin Seçimi ve Yetiştirilmesi İçin Yapılan Uygulamalar

Fransız okul müdürlerinin seçilme, yetiştirilme ve atanmasına ilişkin genel sorumluluk Eğitim Bakanlığı’ndadır (“Centre Condorcet”tir). Fransa’da okul müdürlerinin seçilmesi ve atanması sürecinde merkezi otorite etkili olmaktadır (Akt: Pelit, 2013).

Fransa’da Ortaöğretim kademesi müdürleri ile ilköğretim kademesi müdürlerinin istihdam süreçleri arasındaki fark büyüktür. Ortaokul ve Lise müdürlerinin istihdamında ayrıntılı bir

süreç izlenirken, ilköğretim müdürleri için aynısı söz konusu değildir. Bunun bir nedeni bu alandaki yönetim yapısındaki hiyerarşi nedeniyle ilköğretim müdürlerine okul yönetimi alanında daha az sorumluluk verilmiş olmasıdır (Huber, 2003: 170'den akt: Pelit, 2013: 95). Ortaöğretimde okul müdürü olabilmek en az beş yıllık öğretmenlik tecrübesine sahip olmak gerekmektedir (Eurydice, 2010). Daha sonra başvuruları kabul edilen adaylara sunumlarını içeren bir oturum ve oturum sonrasında adayla yapılan ve adayın mesleki becerileri, bilgileri, iletişim becerilerinin ve motivasyonun değerlendirildiği ve bir giriş sınavı uygulanır (Eurypedia 2012'den akt: Pelit, 2013).

Sınav sonunda seçilen adaylar eğitim gören yönetici personel statüsünde, iki yıllık bir süre için müdür yardımcısı olarak atanırlar. Bu süre zarfında yeni görevlerinde ihtiyaç duyacakları becerileri geliştirmeye yönelik bir eğitim programı ağırlıklı olarak okulun örgütlenmesi ve insan kaynakları yönetimi konularının yanı sıra eğitsel, pedagojik, yönetsel, yasal ve finansal alanları da kapsamaktadır. Sınav sonunda seçilen adaylar eğitim gören yönetici personel statüsünde, iki yıllık bir süre için müdür yardımcısı olarak atanırlar (Akt: Pelit, 2013).

- ✓ Okul yöneticilerinin yetiştirilmesi için iki uygulama bulunmaktadır: hizmet öncesi ve hizmet içi

Hizmet Öncesi Eğitim; okul deneyimi, müdürlerin yetiştirilmelerinde önemli görülmekte ve dolayısıyla program süresince okul stajı dönemine büyük önem verilmektedir. Staj süresince okul müdürlerinin deneyim kazanmalarına fırsat tanınmaya çalışılmakta ve staj yapılan okulun müdürüne danışılarak kendi projelerini oluşturmaları ve yönetmeleri istenmektedir. Staj yapılacak okulun müdürüne ayrıca, akademi tarafından düzenlenen üç günlük bir hazırlık eğitimi verilir ve bu eğitimin ardından müdür, stajyerlere rehberlik (mentor) yapmak üzere görevlendirilir (Huber, 2003: 168; Lafond & Helt, 2003: 93'den akt: Balyer ve Gündüz, 2011). Müdür olmak isteyen adaylar, müdür yardımcısı olarak iki yıllık deneme süresince kurslarla yetiştirilirler. Zorunlu yetiştirme programlarının toplam süresi 41 ile 51 kurs günü arasındadır (bu süre yaklaşık 141 iş gününe denk gelmektedir). Bu kapsamda;

- ✓ Formation Initiale: Toplam süresi yaklaşık 120 tam zamanlı işgünüdür (Ocak ayından Haziran ayına kadar seçim sürecini başarıyla tamamlamış müdür adaylarının düzenli aralıklarla katıldıkları 4-6 haftalık seminer süreleri ile 12 haftalık okul stajı, 4-6 haftalık işyeri stajı süreleri ve iki haftalık kamu kurumu stajı sürelerini kapsar.
- ✓ Formation d'Accompagnement: Toplam süresi 21 işgünüdür. Program müdür yardımcısı olarak göreve başlandıktan hemen sonra iki yıllık deneme süresince devam edilen, bir veya ikişer günlük kurslardan oluşmaktadır (Huber, 2003:171'den akt: Pelit, 2013).

Hizmet içi Eğitim ise; Fransa'da İlköğretim müdürlerinin hizmet öncesi yetiştirilmelerine yönelik faaliyetler bulunmamakta; atama politikalarında müdür adaylarının öğretmenlik deneyimleri temel alınmaktadır. Öğretmen eğitiminde yapılan en önemli değişiklik, tüm eğitim basamakları için öğretmen eğitiminin aşamalı olarak üniversite öğreniminin içine alınarak öğretmen eğitiminde üniversitenin ağırlığının artırılması ve böylece okul türlerine göre öğretmenlerin eğitiminde eskiden beri süre gelen farklılığın azaltılmaya çalışılmasıdır. Bir başka önemli değişiklik de, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine güdülenmesi amacıyla yükseköğretimde burs alma koşullarının oldukça iyileştirilmiş olmasıdır (Nieser, 1990'den akt: Balyer ve Gündüz, 2011).

4.FRANSA'NIN OKUL GELİŞTİRME PROJELERİ

4.1.ACTE (Accueil des Collégiens Temporairement Exclus) Geçici Uzaklaştırılan Öğrencileri Yeniden Kazanma Projesi

ACTE projesi Fransa'nın Seine-Saint Denis eyaletinde 2008'den bu yana uygulanan bir projedir. Bu kavram için Fransa “décrochage scolaire” olarak kullanılırken Avrupa Komisyonu belgelerinde “erken okul bırakma” olarak geçer. İngilizcede bu kavram “Drop-out” veya “early school leaving (erken okul bırakma)” olarak yer alır. Türkiye’de ise “devamsızlık” kelimesi kullanılır (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2).

Fransa Milli Eğitim Bakanlığına göre öğrencilerin okul kurumunu terk etmeleri, okulda okumayı ve herhangi bir eğitimi sonuçlandırmadan bırakmaları anlamındadır. Okulu terk etme süreci okulun ilk yıllarındaki gençleri eğitim sistemi ile bağlarını koparmaya, herhangi bir yeterlilik kazanmadan sistemi terk etmeye götürür. Okulu terk edenler, daha başlangıç aşamasında V seviyesi (BEP [Brevet d'Études Professionnelles Certificate of Professional Studies] veya CAP [Certificat d'Aptitude Professionnelle Certificate of Professional Aptitude])yeterliliklere ulaşmadan eğitimi erken bırakan gençlerdir. Fransız Sosyolog Pierre Bourdieu, okul terki faktörlerinin çok olduğunu belirtir ve bunları genellikle artarak biriken davranış bozuklukları, kendini beğenme, dile ve kültüre olan yabancılık, kendisi olmaktan sıkılmışlık (yoğun bir şekilde öğrenci olmasının istenmesi veya açık olmayan istekler) olarak açıklar. Bunun yanı sıra çalışan sınıfa ait ergenlerin okulu bırakarak bir an önce çalışma hayatına atılmak istemelerinin bir sebebi de yetişkinlik statüsüne ve bu statü ile elde edilen ekonomik kolaylıklara mümkün olduğunca çabuk ulaşma arzusudur. Devamsızlık okul terkinin görülen bir belirtisidir (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2).

Fransa’da okullarda öğrenci devamsızlıklarına karşı mücadele başlatılmış ve okul geliştirmek adına bu devamsızlıkların önüne geçilmeye çalışılmıştır. Bu devamsızlıkları önlemek ve okul iklimini iyileştirmek için, ilk olarak öğrenci velilerinin tutumu önemli bir rol oynamaktadır. Okulda öğrenciyi devamsızlığa iten sebepleri ortaya çıkartıp, öğrencilerin durumunu anlamak gereklidir(<http://www.education.gouv.fr/cid55632/la-lutte-contre-le-decrochage-colaire.html>).

Belirlenen rakamlara göre yaklaşık olarak 14.0000 genç, bacolerya diploması veya ona denklik belgesi almadan eğitim hayatlarını yarıda bırakıyor. 18 ile 24 yaşları arasında yaklaşık 620000 genç, diploma almadan eğitim- öğretim yarıyılıının ikinci döneminde devamsızlıktan kalıyorlar. Okul devamsızlığını azaltmak ve okulu geliştirmek amacıyla her yıl 50 milyon euro finansal takviye yapılıyor (<http://www.education.gouv.fr/decrochage-scolaire>).

Stephane Troussel (Genel Konsey Başkanı)’e göre bu proje ile Fransız Milli Eğitim bakanlığı, yerel dernekler ve ilçenin ortaklığı sayesinde hiçbir gencin kendi başının çaresine bakmak zorunda bırakılmamasını garanti altına alacak ve daha da iyisi orta öğretim öğrencileri için askıya alınan bu sürenin faydalı bir zaman dilimine dönüştürülmesini sağlayacaktır. Bu proje ile okula ara vermiş olan öğrencilerin okulu terk etmelerini önlemeye yönelik çalışmalar yapılmıştır ve Acte projesi bu durumdaki öğrencilere ve ailelere çözüm sunmaktadır (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2).

Önlemler ;

- ✓ 0800122500: Bu numara ailelere konuyla ilgili doğrudan bilgi vermek ve okul terkinin önlemek, ailelere bu konuda tavsiyeler verip bilinçlendirmek ve çözüm yolları bulmalarını sağlayacaktır.

- ✓ Okul-aile birliği:Okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve iş birliğini sağlamak, eğitim-öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek çocukların eğitim yaşamına katkı sağlayacaktır.
- ✓ Okul terkine karşı (décrochage scolaire) mücadele için, her yıl Fransa'nın bütün akademi bölgelerinde “okul terkine karşı mücadele haftası” organize edilecektir (<http://www.education.gouv.fr/dcrochage-scolaire>).

Fransa'da okul terkine karşı mücadele için yapılan ACTE projesinin yanı sıra, öğrenciler arasındaki düşük başarıyı azaltmak için kapsamlı çalışmalar yapılmaktadır. Birçok ülke düşük başarı ile baş etme politikalarının ulusal düzeyde geliştirildiğini bildirmektedir. Merkezi yönlendirmenin olduğu yerlerde bile desteğin türü veya yapılıp yapılmayacağına genelde sınıf öğretmenin kararına bağlı olduğunu vurgulamak gerekir. Fransa'da, herhangi bir konuda öğrenme gücünü tespit etmek öğretmenlerin geliştirdiği materyallerin yanında Fransızca ve Matematikte olan ulusal testlerin sonuçlarını (ilk yıllar 2 ve5) ve sosyal iletişim yeterliğini değerlendirmek için tasarlanan portfolyoyu kullanmayı içermektedir. Destek ölçütleri öğrencilerin bireysel öğrenme planına dayalıdır (Programme personnalisé de réussite éducative – PPRE). Program çoğunlukla Matematik ve Fransızca olmak üzere nadiren Fen konularını içeren az sayıdaki hedefe dayalıdır. Destek ölçütler kişiye özel eğitim, küçük grup eğitimi ve bazen de beceri gruplarından meydana gelir (Eurydice, 2012).

4.1.1.Okul Terkine Karşı Mücadele

Seine-Saint-Denis ilçesinde Avrupa Sosyal Fonu tarafından desteklenen ACTE (Accueil des Collégiens Temporairement Exclus) (Geçici Uzaklaştırılan Öğrencileri Yeniden Kazanma) isimli düzenlemeyle aşağıda hedefleri sıralanan yerel girişimleri desteklemektedir (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2):

- ✓ Eğitimi erken terk etmeyi önlemeye yönelik mücadele planının parçası olan uzaklaştırılmış öğrencilere rehberlik edecek projelerin dile getirilmesi,
- ✓ Eğitim camiası içerisindeki ailelerin, Eğitim Bakanlığının, eğitimcilerin, derneklerin ve diğer bileşenlerin rollerini bütünleştirmek,
- ✓ Geçici uzaklaştırılan öğrencilerin eğitimi tamamen terk etmemesi için ve ortaöğretime dönmeleri sağlamak adına yaptırım uygulamak ve iyi bir hazırlık yapmak için çalışmak.

İlçe problemin çözümüne yönelik araştırmalarda ilerleme kaydetmeyi istemekte herkesin kullanımı için yenilikçi uygulamaları içeren bu rehberin hazırlanması için özellikle okul terk etme sürecinde olan veya okul terk etmiş öğrenciler ile ilgilenen uzmanlar ile ortak çalışmaktadır.

Öğrencinin okul devamsızlığını önlemek için eğitim ekiplerinin işlevleri önemli rol oynar. Kişiselleştirilmiş yardım, derslerden sonra öğrencilerin ödevlerine ve derslerine yardım etmek, aynı zamanda kültürel aktiviteler, modern diller, sanat ve spor gibi alanlarda öğrencinin gelişimini destekleyen bir eğitim desteğidir. Kişiselleştirilmiş eğitim programı ise öğrencinin bilgi, beceri ve yetenekleri olmadığında bile öğrencinin ihtiyaçlarına cevap verebilen bir programdır (<http://www.education.gouv.fr/cid55632/la-lutte-contre-le-dcrochage-scolaire.html>).

4.2.Fransa'da Eğitim Alanında Uygulanan Deneysel Çalışmalar

4.2.1.Seine-Saint-Denis: Özel Hoşgeldin Projesi

Çalışmanın okul terkleri ile bağlantısı; Her yıl Gustave Courbet Ortaokuluna Eylül ayında okulların açılmasından sonra 20 kadar öğrenci kayıt yaptırmaktadır. Bu kayıtlar yıl boyunca

devam eder, üç ana nedeni vardır (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2):

- ✓ Bölgeye yeni taşınan öğrenciler
- ✓ Disiplin kurulunun tavsiyesi üzerine okula dönen öğrenciler
- ✓ Okullar arası nakil olan öğrenciler

Çalışmanın hedef kitlesi: Çeşitli dönemlerde sebepsiz olarak devamsızlık yapan öğrenciler

- ✓ Sadece fiziksel olarak sınıfta bulunan ve orada olmayı istemeyen öğrenciler
- ✓ Okulda olan ancak sınıfa girmeyen-koridorlarda gezinen-öğrenciler
- ✓ Okul terkine maruz kalmış olanlar: geçici veya sürekli olarak okul tarafından uzaklaştırılmış öğrenciler
- ✓ Başarısı düşük ve ailelerin yüksek beklentilerinden dolayı baskı altında olan öğrenciler

Kişiyeye özel Hoş geldin: Öğretmenler tarafından okulda düzenlenen karşılama, bütünleştirme ve değerlendirme günüdür ve aynı zamanda hâlihazırda okulda olan öğrenciler için de uygulanır. Yeni kayıt olan öğrencilerin okula daha kolay uyum sağlamasına ve okul terkinin engellenmesine yardımcı olabilmektedir. Aslında bu proje bir çeşit oryantasyon hizmeti sunmaktadır (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2).

4.2.2.Seine-Saint-Denis: Gazete Projesi

Gazete atölye çalışması ilk olarak Pierrefitte Okulunda gerçekleştirilmiştir. Bu proje ile çocuklar birlikte birşeyler üretebilecek sözel ve yazılı ifadelerle dayalı olarak okul hayatını desteklediği için okul terkinin önleyecektir. Öğrenciler okul müdürü ve eğitim danışmanı tarafından bilgilendirilmektedirler. Daha sonra öğrenciler gönüllü olarak katılmaktadır. Davranış problemlerinden dolayı okulu bırakma eğilimi olan öğrenciler ile gönüllü öğrencilerin atölye çalışmalarında katılmalarına izin verilmektedir. Atölye çalışmaları öğrencilerin kendilerini kelimeler ile ifade etmelerini sağlamaktadır ve bu durum okulu bırakma ve şiddet eğilimini önleyici bir etkidir. Kullanılan pedagojik metodun yaratıcı yönleri; Çocukları kendi gazetelerini çıkarmak için örgütlemek ve onlara “duygularınızı kavga ederek değil yazarak ve kelimeler ile ifade edin” mesajını vermenin mükemmel bir yoludur. Ayrıca öğrenciler ile görüşüldüğünde Gazete grubuna katılan öğrenciler, yazarak kendilerini ifade etmeyi, farklı konuları araştırmayı öğrendiklerini, insanlara bir gazete çıkarabildiklerini gösterdiklerini belirtmişlerdir, bazıları ise gazeteci olmak istediklerini söylemişlerdir. Tüm bu açıklamalar çocukların özgüvenlerinin bu atölye çalışması ile geliştiğini göstermektedir (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2).

4.2.3.Seine-Saint-Denis: Fil Continu Projesi

Bu çalışmanın gerçekleştiği Okul Pierrefitte'dir. Fil Continu yani; Arabuluculuk okulda şiddet ve okul terki ile mücadelede önemli bir araçtır. Okul kurallarını bozdukları için bir süreliğine uzaklaştırılan öğrenciler Fil Continu programına dâhil edilmiştir. Arabuluculuk aktiviteleri ile öğrenciler okuldaki davranışlarının ve şiddetin sonuçlarını sorgulayabilmektedirler. Zihinsel olarak okula daha da yaklaşımlarını sağlamaktadır. Ayrıca bu proje sayesinde olası okul terklerini engellemektedir. Çalışmanın okul terkleri ile bağlantısı; okul kurallarını bozdukları için bir süreliğine uzaklaştırılan öğrenciler projeye dâhil edilmiştir; çünkü onların okulu bırakma olasılığı fazladır. Öğrenciler okul yönetimi ve rehberlik servisinin işbirliği ile seçilmiştir. Aileler okul yönetimi tarafından bilgilendirilmiş ve öğrenciler Fil Continu programı aktivitelerine katılmışlardır. Bu öğrenciler hem okuldan uzak hem de okul ortamındadırlar (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2).

Okul gelişimi için vatandaşlık eğitimi öğrencilerin yaşam becerilerini ve sosyal yeterliliklerini geliştirmek için önemlidir. Arabuluculuk aktiviteleri öğrencilerin kişisel ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına hitap eden etkili bir araçtır, bu açıdan öğrencilerin farkındalıklarının gelişme şansı vardır. Ayrıca aileler bilgilendirilmekte ve izinleri gerekmektedir. Aileler süreci takip etmektedir. Öğrenciler ile görüşüldüğünde; Öğrenciler problemlerini kavga etmek yerine konuşarak çözmeyi öğrendiklerini belirtmişlerdir. Dahası öğretmenlerine ve arkadaşlarına karşı kötü davranmanın yanlış olduğunu öğrenmişlerdir. Aileler ise Fil Continu atölye çalışmalarının çok faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Aileler bu program sonrası çocuklarının neyi yanlış yaptıklarının farkına vardıklarını ve çocuklarının daha iyi davranış sergilediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca diğer ailelere de bu programı tavsiye edeceklerini söylemişlerdir (https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-24463-0&id_product=JOINT_2).

Fransa, alternatif bir okul oluşturmak için mevcut yürütülen okul gelişim modelini değiştirerek, yerine değişen dünyaya uygun, demokratik, okulu öğrenen bir kuruma dönüştüren bir okul gelişim modelini benimsediği görülmüştür. Mevcut modelde; öğrenciler rekabete dayalı öğrenme yaklaşımı içerisindeyken, geliştirilen eğitim modelinde öğrencileri işbirliğine dayalı öğrenme yaklaşımına teşvik edilmiştir. Bu öğrenciler, öğrenmeye başkaları ile rekabet ruhu içinde değil, dayanışma ruhu ve işbirliği ile öğrenirler. Çocukların kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri bir öğrenme ortamı sunmaya çalışılarak, onların kendi ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkarılmasını amaçlayan ve ayrıca onların genç yaşta sorumluluk almalarına izin verilerek, öğrenci başarısını yükseltmeye yönelik bir okul gelişim modeli oluşturmaya çalışılmıştır (<https://www.colibris-lemouvement.org/passer-a-laction/creer-son-projet/creer-un-lieu-deduction-alternatif>).

4.3.Fransız Dijital Üniversitesi Projesi

Fransa'nın öğretmen yetiştirme reformu çerçevesindeki en büyük ülkülerinden biri de, öğretmenlerini dijital ortam becerisine sahip ve bu ortamla yakından ilgili kılmak istemesidir. 2013 yılında Fransa, öğretmenlerinden, dijital ortamda ders vermekte uzmanlaşmalarını, öğretmen yetiştirme kurumlarından da bu uzmanlığı destekleyecek çalışmalar yapmasını istemektedir. Nitekim Fransa'nın "Fransız Dijital Üniversitesi" (Université Numérique France) adlı çok kapsamlı bir projesi bulunmaktadır (Saydı, 2013).

Öğretmen yetiştirmede yükseköğretimin hizmetine verilmek üzere, kişileştirilmiş, özelleştirilmiş ve daha aktif eğitim yöntemlerinin araştırılması ve uygulanmasının desteklenmesine karar verilmiştir. Bu anlamda, araştırma ve bilgi kaynaklarına herkesin eşit ve kolaylıkla erişimini sağlamak, üniversitelerde öğrenim gören tüm öğrencilerin ulaşım, iletişim, donanım, parasal kaynak farklılıklarını ortadan kaldırmak, öğretim elemanlarının derslerini öğrenenler kitlesine her koşulda ulaştırabilmek, bireysel çalışma ve eğitim alma ortamı yaratmak, eğitim-öğretim-öğrenimde hafiflik, pratiklik sağlamak için Dijital Üniversite Fransa projesine başlanılmıştır (Saydı, 2013).

Fransa'daki öğretmen yetiştirme ve yükseköğretim reformu, üniversitede öğretmen yetiştiren öğretim elemanlarının ve yetişen öğretmenlerin mesleklerini yaparken, dijital eğitim-öğretim ortamının bir parçası olmalarını öngörmektedir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalardan bazıları şöyle sıralanabilir (Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche, 2013; akt: Saydı, 2013):

- ✓ Dijital uygulamaların ülke genelinde tutarlı bir şekilde hayata geçirilmesini ve uluslararası görünürlüğün sağlanmasını destekleyen, Yükseköğretim İçin Dijital Görev (MINES-Mission numérique pour l'enseignement supérieur) adlı oluşum kurulmuştur.

- ✓ Nisan 2012'de, Uluslararası Dijital Çağda Üniversite Kolokyumu (CIUEM), Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı ile ortaklaşa, Lyon Üniversitesi tarafından düzenlenmiştir
- ✓ Beyaz Kitap: Fransız Yüksek Öğretiminde Portfolio Girişimi (Le livre blanc: la démarche Portfolio dans l'enseignement supérieur français) adlı beyaz kitabın birinci, ikinci ve üçüncü kısımları Yüksek Öğretim ve Araştırma Bakanlığı tarafından yayınlanmıştır. Bu kitap, özellikle üniversite öğretim elemanlarına, dijital üniversite girişiminin amaçlarını, nedenlerini, inceliklerini ve bu alandaki gelişmeleri açıklayan bilgileri içermektedir.
- ✓ Resmi organlar, dijital üniversitenin sunacağı dört temel etkinlik alanı saptamıştır:
  - 1-organize olmak
  - 2-bilgilenmek
  - 3-akademik çalışma yapmak
  - 4- iletişim kurmak

Fransız Dijital Üniversitesi projesinin eğitimciler, öğrenciler ve araştırmacılar için sağladığı avantajları vardır; kalıcı ve güvenilir bilgi kaynaklarına erişim garantisi, öğrenciler için bilgiye ulaşım ve araştırma yapma eşitliği, son kullanıcı konumundaki öğrenciler için çok önemli bir olanak olan 23 bin kaynağa ve 6 bin görsele ulaşım fırsatı, eğitimciler için eğitim organizasyonunda kolaylık ve hafiflik, kullanıcılar için eğitimlerini kişileştirme olanağı ve daha fazla iletişim kurma özgürlüğü sağlamaktadır (Saydı, 2013).

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu anlatılanlar ışığında etkili bir okul geliştirme süreci; öğrenmeden keyif alınan bir öğrenme ortamı ile öğrencilere özgür düşüncenin öğretildiği ve kendilerini daha iyi ifade edebildikleri gelişimine uygun eğitim ortamı hazırlandığı, öğrenmenin sadece teoride değil aynı zamanda uygulamaya dökerek etkili öğrenme koşullarını daha elverişli hale getirilmesi ile oluşabilir. Okulu daha nitelikli hale getirebilmek için; öğrenci başarısını arttırmaya çalışılmalı, öğrencilerin okula devamlılığını sağlamak için, öğrencilerin sosyal etkinliklere katılımı sağlanmalı, gerekirse veli ile okul arasındaki iletişimi daha etkin hale getirilmeli ve öğrencileri yeni ortama alıştırmak amacıyla oryantasyon hizmeti verilmelidir.

Schlechty'e göre okul yöneticisinin, toplumu yeniden inşa edecek okulların değişiminin öncüsü haline gelmesi için öncelik sistemi ve sistemdeki değişiklikleri iyi anlamak gerektiğini ifade eder. Ona göre diğer önemli husus da öğrenci merkezli eğitim sistemi benimsenmesinin gerekliliğidir. Öğrencinin merkeze alınması demek her istediğinin karşılanması anlamına gelmediğini, bireysel ihtiyaçları ve ilgisinin bilinmesi anlamına geldiğini belirtir (Akt: Yıldırım, 2013: 375). Fransa'nın eğitim sistemine ve okul geliştirme çalışmalarına bakıldığında, öğrenci başarısını arttırmak için yapmış oldukları projeler ve öğrencilerin okul terkinin önlemek için uyguladıkları bazı deneysel çalışmalar ile öğrenciyi merkeze aldıkları bir eğitim sistemini benimsedikleri görülür.

KAYNAKÇA

Akın, U.(2012).Okul Yöneticilerinin Seçimi ve Yetiştirilmesi: Türkiye ve Seçilmiş Ülkelerden Farklı Uygulamalar, Karşılaştırmalar. AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,12 (2), 1-30

Balay, R.(2004). Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 37 (2), 61-82

- Balyer, A ve Gündüz, Y.(2011). Değişik Ülkelerde Okul Müdürlerinin Yetiştirilmesi: Türk Eğitim Sistemi İçin Model Önerisi, Kuramsal Eğitim Bilim, 4 (2), 182-197
- Eratalay, N ve Kartal, E.(2006). Yabancı Dil Öğretmenleri için Hizmet içi Eğitim Uygulamaları ve Fransa Örneği, Sosyal Bilimler Dergisi, 2, 89-100
- Eurydice. (2005). Avrupa Eğitim Bilgi Ağı (Sokrates Programı), Avrupa'daki Eğitim Sistemleri Üzerine Özet Belgeler
- European Commission/EACEA/Eurydice. (2012). Avrupa'da Okullarda Temel Yeterlikler Geliştirme: Politik Fırsatlar ve Zorluklar. Eurydice Raporu. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- MEB.(1996).Avrupa Birliği Üye Ülkelerin Eğitim Sistemleri. Ankara: Milli Eğitim Basımevi
- Michel, A. (1995). France Les Normes De Résultats dans l'Enseignement, A la recherche de la qualité. Paris: OCDE.
- Parlar, H. (2012). Okul Geliştirme Literatürünün Modeller ve Yeni Yaklaşımlar Açısından İncelenmesi: Kuramsal Analitik Bir Yaklaşım. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Marmara Üniversitesi Eğitim bilimleri Enstitüsü.
- Pelit, A. (2013). Okul Yöneticilerinin Yetiştirilmesine ve Atanmasına İlişkin Benimsenen Modellerin Karşılaştırılması (Türkiye, Fransa, Danimarka ve İngiltere örneği). Yüksek Lisans Tezi. Ankara Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sağlam, M. (1999). Avrupa Ülkelerinin Eğitim Sistemleri. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Saydı, T.(2013). Fransa'da Öğretmen Yetiştirme Alanında Yüksek Öğretim Reformu Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education), 1,327-343.
- Şahin, İ. (2013).İlköğretim Okul Müdürlerinin Okul Geliştirme Stratejileri ve Uygulamalarına İlişkin Görüşleri, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri,13 (1), 229-250
- Topbaş, E. (2004). Fransa'da Öğretmen Eğitimi: Öğretmen Yetiştirme Enstitüleri, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi,2 (1)
- Ünal, S ve Ada, S.(1999). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: Marmara Üniversitesi
- http://maol.meb.gov.tr/html_files/ulkeler/fransa.html. Meb Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği Ülkeleri Eğitim Sistemleri, Erişim: 25.03.2015
- www.akare.com.tr.(2015). A2 Yurt Dışı Eğitim Fuarları, Fransa'da Eğitim, Erişim: 29.03.2015
- https://est.ua.gov.tr/product_show.php?id_project=2011-1-FR1-COM13-244630&id_product=JOINT_2.(2015). Projenin İçeriksel Bileşenleri, Erişim: 29.03.2015
- [:http://www.education.gouv.fr/cid55632/la-lutte-contre-le-decrochage-scolaire.html](http://www.education.gouv.fr/cid55632/la-lutte-contre-le-decrochage-scolaire.html). (2011).Ministère de l'Éducation Nationale de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche. La Lutte Contre le Décrochage Scolaire, Erişim: 29.03.2015
- <http://www.education.gouv.fr/decrochage-scolaire/>. (2015). Ministère de l'Éducation Nationale de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche. Décrochage

Scolaire,Tous Mobilisés Pour Vaincre Le Décrochage Scolaire, Erişim: 29.03.2015

<https://www.colibris-lemouvement.org/passer-a-laction/creer-son-projet/creer-un-lieu-deducation-alternatif>. (2017). Créer un Lieu D' ducation Alternatif, Erişim: 26.03.2017

Yıldırım, N.(2013). Okul Gelişimi,  zdemir, S (Ed.), Eğitim Y netiminde Kuram ve Uygulama. (356-377), Ankara: Pegem Akademi

